

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на здравеопазването

Рег. №...../..... г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от професор Христо Хинков – министър на здравеопазването

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни градини поради липса на свободни места

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 1 и 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места.

1. Причини за приемането на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места:

В отделни населени места в страната от години съществува проблем с недостатъчен брой на свободните места за прием на деца в детските ясли, както и в яслени групи на детските градини.

В бюджета на Република България за 2022 г. бяха предвидени средства в размер на 600 хил. лв. за подкрепа на родителите на деца, за които не е осигурено място в общински ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини. За целта беше изготвено и прието Постановление № 231 на Министерския съвет от 2022 г., в изпълнение на което държавата предоставя средства за родителите на деца на възраст от три месеца до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022 г. на разходите, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението им, когато детето не е прието поради липса на места в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини, за които е кандидатствало и общината по местоживееене на детето не е предложила друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в общинска или държавна детска градина. Тези средства се оказаха крайно недостатъчни за целта, за която бяха отпуснати, поради което се наложи да се търсят други варианти за осигуряването и изплащането им, което ангажираше допълнителен ресурс от страна на институциите всеки месец.

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. са предвидени средства за компенсиране на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли или в яслени групи в общински или държавни детски градини в размер на 10 млн. лева. Същевременно, в Закона за здравето бяха приети допълнения в чл. 119, съгласно които държавата предоставя средства на родителите за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини и не е предложено от общината по местоживееене на детето друго равностойно място в общинска детска ясла или яслена група в общинска детска градина. Условията и редът за предоставяне и изплащане на тези средства следва да се определят с наредба на Министерския съвет.

2. Цели, които се поставят с предложения проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места:

С приемането на Наредбата ще бъдат подпомогнати родителите за осигуряването на условия за получаване на адекватни грижи за децата им от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които поради липса на места не могат да бъдат приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини чрез създаване на механизъм за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението им. С тази мярка ще се подкрепи достъпът до ранно детско развитие на тези деца, както и ще бъдат подпомогнати финансово родителите им. Наличието на нормативни условия да бъдат компенсирани разходите им от страна на държавата, ще допринесе и за възможността родителите да се реализират на пазара на труда и да се развиват професионално, което ще се отрази благоприятно върху социалния статус и върху благополучието на семейството.

3. Финансови и други средства за прилагането на Постановлението на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места:

Разчетеният финансов ресурс за компенсиране на разходите на родителите за 2023 г. в размер на 10 млн. лв. е предвиден в централния бюджет. С тези средства ще могат да бъдат компенсирани извършените разходи от родителите, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата им, за които за периода юни – декември 2023 г. не са налични свободни места за прием в общинските детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини.

Въз основа на предвидените в бюджет 2023 г. средства, средно месечният брой на децата, за които ще могат да бъдат компенсирани разходите за периода: юни – декември 2023 г. е 3 459, които отговарят на условията на наредбата, като индикативната стойност на максималния месечен размер на средствата за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението за едно дете за същия период е в размер на 413 лв. Тази сума представлява средният месечен размер на средствата от държавния бюджет

за издръжката на едно дете в предучилищното образование в общинските и държавните детски градини и училища за съответната календарна година, определен със заповед № РД 09-455/22.02.2023 г. на министъра на образованието и науката, считано от 01.01.2023 г. до приемане на закон за държавния бюджет на Република България.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, тъй като необходимите средства ще се осигурят в рамките на разчетените средства за здравеопазване за 2023 г.

Във връзка с горното към проекта на акт е изготвена финансова обосновка по формата на приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

4. Очаквани резултати от прилагането на Постановлението на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места:

Приемането на Постановлението е в резултат на политиките на Министерството на здравеопазването, насочени към създаване на условия за равен достъп до качествени грижи за всяко дете от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, за равнопоставеност и недопускане на дискриминация при отглеждането и възпитанието на най малките деца в Република България.

Със средства от държавния бюджет ще бъдат компенсирани разходите както на родители, чиито деца са записани в частни детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини, така и на родители, извършващи разходи за заплащане на такса по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица. По този начин ще се гарантира равнопоставеност и максимално широк обхват на прилагането на Наредбата.

Максималният месечен размер на средствата за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането, възпитанието и обучението за едно дете, ще бъде равен на средния месечен размер на средствата от държавния бюджет за издръжката на дете в предучилищното образование в общинските и държавните детски градини и училища за съответната календарна година.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

6. Информация за проведените обществени консултации, както и мотиви за по кратък срок за провеждането им:

Приемането на Постановлението е извършено при спазване на изискванията на Закона за нормативните актове. Предвид изложеното и на основание чл. 19 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието и изискващите се обществени консултации с гражданите и юридическите лица.

Предложените промени в настоящия проект на акт не оказват ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на здравеопазването.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното, на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места.

С уважение,

ПРОФ. ХРИСТО ХИНКОВ

Министър на здравеопазването